

Združeni zadevi C-445/07 P in C-455/07 P

Komisija Evropskih skupnosti

proti

Ente per le Ville Vesuviane

in

Ente per le Ville Vesuviane

proti

Komisiji Evropskih skupnosti

„Pritožba – Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) – Razvoj infrastrukture zaradi razvoja turistične dejavnosti v deželi Kampaniji (Italija) – Ustavitev izplačil finančne pomoči Skupnosti – Ničnostna tožba – Dopustnost – Regionalna ali lokalna enota – Akti, ki to enoto neposredno in posamično zadevajo“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljeni 12. februarja 2009 I - 7996
Sodba Sodišča (prvi senat) z dne 10. septembra 2009 I - 8014

Povzetek sodbe

1. Ničnostna tožba – Fizične ali pravne osebe – Akti, ki jih neposredno in posamično zadevajo (člen 230, četrty odstavek, ES)

2. *Evropski skupnosti – Sodni nadzor nad zakonitostjo aktov institucij – Nujnost, da fizične ali pravne osebe sprožijo postopek za sprejetje predhodne odločbe za presojo veljavnosti (členi 10 ES, 230, četrti odstavek, ES in 234 ES)*

1. Na podlagi člena 230, četrti odstavek, ES lahko regionalna ali lokalna enota, če ima pravno osebnost na podlagi nacionalnega prava, vložiti tožbo zoper odločbe, ki so naslovljene nanjo, in zoper odločbe, ki jo neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo. Pogoj, da mora odločba, zoper katero je vložena tožba, kot jo predvideva člen 230, četrti odstavek, ES, fizično ali pravno osebo neposredno zadevati, zahteva izpolnitev dveh kumulativnih meril, in sicer prvič, da ima izpodbijani ukrep Skupnosti neposredne učinke na pravni položaj posameznika, in drugič, da naslovnikom tega ukrepa, ki so zadalženi za njegovo izvedbo, ne dopušča nobene diskrecijske pravice, saj je ta izvedba samodejna in temelji izključno na ureditvi Skupnosti brez uporabe drugih vmesnih pravil.

Glede prvega merila določitev – v odločbi o dodelitvi finančne pomoči Skupnosti – regionalne ali lokalne enote kot organa, odgovornega za izvedbo projekta ESRR, ne pomeni, da je ta enota sama imetnik pravice do pomoči. Poleg tega tudi dejstvo, da je enota navedena kot organ,

ki je odgovoren za zahtevek za finančno pomoč, ne povzroči neposredne vezi med enoto in pomočjo Skupnosti, za katero je v isti odločbi podrobno določeno, da so zanjo zaprosili nacionalni organi in je bila dodeljena zadevni državi članici. Zgolj okoliščina, da je bila organizacija, ki predstavlja skupino italijanskih javnih subjektov, vključno z državo članico, in s katero Komisija nikakor ni povezana, v odločbi o dodelitvi pomoči imenovana za upravičenko do pomoči Skupnosti, ne pomeni, da je ta sama nosilka pravice do navedenih pomoči.

Glede drugega merila neposredne prizadetosti je samo dejstvo, da so nacionalni organi izrazili namero glede vračila neupravičeno prejetih zneskov s strani navedene ustanove, izraz njihove avtonomne volje, ki obstaja mimo obveznosti iz naslova prava Skupnosti v zvezi s tem. Zato okoliščina, da so nacionalni organi v dopisu Komisiji izrazili namero prenesti finančne posledice morebitne odločbe Komisije o ukinitvi pomoči Skupnosti na tako ustanovo, ne zadostuje kot dokaz neposrednega interesa, ki je zahtevan

v členu 230, četrti odstavek, ES. O neposredni prizadetosti take ustanove ni mogoče sklepati na podlagi preproste, pravno nezavezujoče napovedi italijanskih organov, da nameravajo od ustanove zahtevati vračilo pomoči, saj ni nemogoče, da se zaradi posebnih okoliščin država članica odpove zahtevku za vračilo zadevne pomoči, saj ima delež v ustanovi.

(Glej točke 42, 45, od 47 do 49,
od 54 do 57 in 60.)

2. Resda mora biti posameznikom zagotovljeno učinkovito sodno varstvo pravic iz pravnega reda Skupnosti, vendar s sklicevanjem na tako varstvo ni mogoče izpodbijati pogojev iz člena 230 ES. Sodno varstvo fizičnih ali pravnih oseb, ki zaradi

pogojev dopustnosti iz člena 230, četrti odstavek, ES ne morejo neposredno izpodbijati aktov Skupnosti, kot je izpodbijana odločba, je treba učinkovito zagotoviti s pravnimi sredstvi pred nacionalnimi sodnimi organi. Ti morajo v skladu z načelom lojalnega sodelovanja, določenem v členu 10 ES, razlagati in uporabljati, kolikor je mogoče, notranja postopkovna pravila, ki urejajo uporabo pravnih sredstev, tako da lahko te osebe pred sodnimi organi izpodbijajo zakonitost vsake odločbe ali vsakega drugega nacionalnega ukrepa, s katerim je bil za njih uporabljen akt Skupnosti, kot je ta v tej zadevi, tako da se sklicujejo na neveljavnost te odločbe ali ukrepa in tako te sodne organe spodbujajo k temu, da se z vprašanji za predhodno odločanje obrnejo na Sodišče.

(Glej točki 65 in 66.)